

גיל הפרישה בעולם עולה : מה זה אומר על העתיד הכלכלי שלנו?

לאחרונה דווח ב"כלכליסט" כי הפרלמנט בדנמרק אישר מהלך היסטורי - העלאה הדרגתית של גיל הפרישה לגיל 70 עד לשנת 2040, עבור ילידי 1971 ואילך. דנמרק, שכבר כיום מחזיקה באחד מגילאי הפרישה הגבוהים באירופה (67), הופכת בכך למדינה הראשונה ביבשת שקובעת רף פרישה כה גבוה. ההחלטה התקבלה במקביל לעלייה המתמדת בתוחלת החיים, ובמטרה להבטיח את יציבותה של מערכת הפנסיה הלאומית לאורך זמן. מדובר בחלק ממגמה עולמית הולכת ומתרחבת: מדינות רבות באירופה ובצפון אמריקה משנות את גיל הפרישה החוקי כתוצאה משינויים דמוגרפיים, בריאותיים וכלכליים. גם בישראל, השינויים כבר מורגשים וחשוב להבין כיצד הם ישפיעו על כל אחד ואחת מאיתנו.

המגמה הגלובלית - העולם מזדקן, הפנסיה מתרחקת

בגרמניה, גיל הפרישה צפוי לעלות ל-67 עד 2031. בבריטניה, היעד הוא גיל 68 בשנת 2046, כאשר במקביל מתנהלים דיונים על העלאה אפשרית לגיל 71 עד אמצע המאה. בארה"ב, גיל הפרישה המלא כבר עומד על 67, ובמקומות רבים החלו לעודד תמריצים לפרישה מאוחרת עוד יותר, כדי להקל על תקציב הביטוח הלאומי.

הסיבות לכך ברורות, תוחלת החיים בעולם המערבי ממשיכה לעלות באופן משמעותי. בעוד שבשנות ה-60 הממוצע העולמי עמד על כ-52 שנים בלבד, כיום הוא חצה את רף ה-73. במדינות מפותחות רבות, ובכללן דנמרק וישראל, מדובר על תוחלת חיים של 80 ומעלה.

המשמעות: אנשים חיים יותר, צורכים שירותי בריאות ורווחה במשך יותר שנים, ומקבלים פנסיה לאורך תקופה ארוכה יותר – מה שמכביד על המערכת.

ומה קורה בישראל?

בישראל, גיל הפרישה לגברים עמד לאורך שנים רבות על 67, ונשאר כך גם כיום. עבור נשים, החלה ב-2022 העלאה הדרגתית מ-62 ל-65, שתושלם במהלך העשור הקרוב. מדובר במהלך מתבקש, במיוחד לאור העובדה שנשים חיות בממוצע יותר מגברים, אך מפרישות פחות לקרן הפנסיה לאורך חייהן (בשל תקופות חופשת לידה, משרות חלקיות וכו').

הדמוגרפיה הישראלית שונה במידה מסוימת ממרבית מדינות אירופה – שיעור הילודה גבוה יותר, אוכלוסייה צעירה יותר, ורבים ממשיכים לעבוד גם בגיל מבוגר. עם זאת, תוחלת החיים בישראל היא מהגבוהות בעולם, כ-83 שנים בממוצע והלחץ הכלכלי על מערכת הפנסיה הולך וגדל. לפי נתוני הלמ"ס, בשנת 2023 חיו בישראל כ-1.18 מיליון אזרחים בני 65 ומעלה, המהווים כ-12.3% מהאוכלוסייה. התחזיות צופות כי עד שנת 2040 יגיע שיעורם ל-15%. עלייה זו, בשילוב עלויות הבריאות בגיל השלישי והצורך בתשלומי פנסיה ממושכים, מחייבת חשיבה מחודשת על האופן שבו אנו מתכוננים כלכלית לפרישה.

איך תוחלת החיים משפיעה על הפנסיה?

קרן הפנסיה שלנו נבנית לאורך השנים ומסתמכת על צבירה חודשית של חיסכון פנסיוני. בגיל הפרישה, הסכום שנצבר מומר לקצבה חודשית אך ככל שאנו צפויים לחיות זמן רב יותר, כך אותו סכום נפרס על פני יותר שנים. התוצאה עלולה להיות קצבה נמוכה יחסית, שלא מספיקה למחיה בכבוד. לכן, קרנות הפנסיה נדרשות לעדכן מעת לעת את לוחות התמורה ומקדמי ההמרה בהתאם לשינויים בתוחלת החיים, מה שמוביל לכך שהקצבה החודשית יורדת. רבים מופתעים לגלות שבפועל הקצבה שיקבלו בגיל 67 אינה תואמת את הציפיות, במיוחד אם לא החלו לחסוך בגיל מוקדם.

למה כל כך חשוב להתחיל לחסוך מוקדם?

החיסכון הפנסיוני מושפע לא רק מהסכום שמפקידים, אלא גם מהזמן. ככל שמתחילים לחסוך מוקדם יותר, כך ניתן ליהנות מאפקט "ריבית דריבית" שמגדיל את הסכום לאורך שנים. התחלה בגיל 25 ולא בגיל 35 יכולה להוביל להבדל של מאות אלפי שקלים בגיל הפרישה. בנוסף, חיסכון עצמאי (כמו קרן השתלמות, קופת גמל להשקעה, או פוליסות חיסכון) יכול להשלים את החיסכון הפנסיוני ולתת ביטחון נוסף במיוחד נוכח השינויים הצפויים בגיל הפרישה ובמדיניות הפנסיונית.

לסיכום

העלאת גיל הפרישה אינה תרחיש עתידי היא כבר כאן, והיא רק תלך ותגבר. ככל שתוחלת החיים תמשיך לעלות, כך נידרש גם אנחנו כאזרחים להתאים את עצמנו לשינויים. בין אם מדובר בפרישה מאוחרת יותר, בצורך לנהל נכון את החסכונות או בתכנון פיננסי ארוך טווח. חשוב מאוד להתחיל מוקדם, להתייעץ עם איש מקצוע ולעקוב אחרי ההתפתחויות בעולם ובישראל.

כמו תמיד, השקעה בזמן הנכון יכולה להיות ההבדל בין פרישה דחוקה לפרישה נינוחה ובטוחה.

רוצים לשמוע עוד? מוזמנים לפנות אליי

אין לראות באמור לעיל ייעוץ השקעות / ייעוץ פנסיוני ו/או שיווק פנסיוני המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם. האינפורמציה המופיעה כאן אינה מהווה המלצה לביצוע או אי ביצוע מהלך כלשהו. מחובתך להתייעץ לפני כל פעולה. מסמך זה מנוסח בלשון זכר אך פונה לנשים ולגברים כאחד

